

בפעם הראשונה נספרו הקטות בנגב:

כ-4300 קטות, עוף קרקע מדברי, נספרו בדרום הארץ

אנשי מחוז דרום של רשות הטבע והגנים ומתנדבים יצאו לנקודות הספירה ביום שישי

בישראל 5 מיני קטות: הנפוצות ביותר הן הקטה הגדולה והקטה הסנגלית

"למרות היעדר נתונים מלאים מהעבר- אין ספק שמספר הקטות ירד בעשורים

האחרונים, אך שטחים מוגנים מסייעים להישרדותן"

הקטות הן עופות קרקע מדבריים ויפייים, השייכים למשפחת הקטיים (Pteroclididae). בישראל 5 מיני קטות (מתוך 16 מינים בעולם): גדולה, חדת-זנב, סנגלית, כתר והודית. בזכות יכולת ייחודית לשאת מים בנוצותיהן למרחק רב (עשרות קילומטרים) אל אפרוחיהן מסוגלות הקטות לאכלס את המדבריות הקיצוניים בתנאים קשים. הטכניקה בה משקים הקטות את אפרוחיהם מיוחדת במינה: לזכרי הקטות נוצות מיוחדות בגחונם, אשר מסוגלות לספוח כמות גדולה של מים. הזכרים טובלים את גחונם במים, ולאחר מכן עפים להשקות את אפרוחיהם, ששותים את המים מתוך הנוצות. הקטות נוטות להתקבץ בהמוניהן סביב מקורות מים באזורים שבהם מקורות המים מועטים. הן צמחוניות ואוכלות חלקי צמחים שונים. את מזונן הן מוצאות תוך כדי הליכה על הקרקע וכאשר הן חשות סכנה הן לרוב קופאות במקומן, ובזכות הסוואתן המעולה קשה מאוד לאתר אותן על הקרקע.

בתחילת שנות ה-80 הוערך גדול אוכלוסיות הקטות בין אלפים בודדים לקטת כתר, לכ-2,000-3,000 זוגות לקטה סנגלית. אך מאז סוף שנות ה-80, מספר הקטות בנגב נמצא בירידה. אלא שהנתונים, עד כה, היו חסרים, וזאת מאחר ולא נערכה ספירה בו זמנית במרבית נקודות השתייה של הקטות. ביום שישי ביצע **מחוז דרום של רשות הטבע והגנים** ספירה ראשונה מסוגה של הקטות: הפקחים ואנשי המדע, בסיוע צפרים ומתנדבים רבים, פקדו עשרות נקודות שתייה של הקטות בכול רחבי הנגב על מנת לאמוד את מצב האוכלוסייה כבסיס לניטור ולמאמצי שימור. בספירה נספרו כ-4300 קטות: כ-1800 קטות גדולות, כ-1700 קטות סנגליות, כ-450 קטות כתר וכ-350 קטות חדות זנב. המין היחיד שלא נספר הוא הקטה ההודית, שנפוצה בדרום הערבה ובהרי אילת שם לא התקיימה הספירה. ההערכה היא שמספרם הכולל של הקטות בדרום נע בין 6,000-8,000 פרטים בסך הכול.

צור מגן, אקולוג מחוז דרום של רשות הטבע והגנים: "למרות הנתונים החסרים מהעבר אין ספק שישנה ירידה במספר הקטות בנגב, תוצאה של אבדן שטחי מחייה ורצף של שנים שחונות יחסית. צריך להודות למתנדבים הרבים, שבזכותם יכולנו לקיים את הספירה במרבית נקודות השתייה של הקטות בנגב, ובכך לקבל- לראשונה- אומדן מלא לגודלי האוכלוסיות של מיני הקטות השונים, אשר יסייע לנו במעקב אחר שינויים בגודלי האוכלוסיות, באמצעות ספירות עתידיות באותה מתכונת."

אוהד הצופה, אקולוג העופות של רשות הטבע והגנים: "למרות שאין ספק שמספר הקטות, ודוגרי הקרקע המדבריים בכלל, ירד בעשורים האחרונים, עדיין ישנה אוכלוסייה גדולה ויציבה של שלושה מארבעת מיני הקטות שנספרו. אלו שורדות בזכות שטחים מוגנים ולא מופרים: שמורות הטבע ושטחי האש בדרום- אשר בהם לא קיימת בנייה וחקלאות. מה שמוכיח שהיכן שנצליח להגן על השטח- נצליח להגן על הקטות ועל המגוון הביולוגי. דווקא הקטה חדת-הזנב, מין שהיה אולי השכיח ביותר בעבר, נמצאת במצב הקשה מכל: בית גידולה בנגב הצפוני והמערבי נעלם כמעט כליל והוסב לחקלאות אינטנסיבית עם שימוש בחומרי הדברה ולחורשות נטע האדם המאופיינות רובן

רח' עם ועולמו 3, גבעת שאול- ירושלים,

טל': 02-5006287, פקס: 02-5005419

תקלת בחיית בר במצוקה? זיהית פגיעה בשמורת טבע או גן לאומי?

חייג 6911* למוקד הסביבה, 24 שעות ביממה

95463

www.Parks.org.il

רשות הטבע והגנים - אגף דוברות

בצומח שאינו טבעי לנוף הארץ. שטחים אלו הפכו לבית גידולם של מינים מתפרצים מלויי אדם כעורב האפור והתן שהתרבו מאד ומהווים נזק אקולוגי לחיות הבר האחרות ולמשק האדם."

לפרטים ומידע נוסף: עומרי גל, 057-2212270, omrigal@npa.org.il

רח' עם ועולמו 3, גבעת שאול- ירושלים,

טל': 02-5006287, פקס: 02-5005419

נתקלת בחיית בר במצוקה? זיהית פגיעה בשמורת טבע או גן לאומי?

חייג 6911* למוקד הסביבה, 24 שעות ביממה

95463